

བོད་ཀྱི་ཤན་སྐྱེད།

藏汉对照

བྱ་ཚིག་གྲུབ་གསལ་མེ་ཚེང་།

藏文动词词典

མཚོ་མོན་མི་རིགས་དངེ་སྐྱེད་ཁང་།

青海民族出版社

བྱ་ཚིག་ཀྱན་གསལ་མེ་ལོང་།
藏 文 动 词 词 典

ཐོག་པ་སྟོ། ཨི་ཞལ་ལེས། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ།

编 者： 史学礼 格桑娜姆

ལྷན་ཚིག་པ། སངས་བླུ་མ།

审 订： 桑 杰

མཚོ་ལོ་ལྷན་མི་དུགས་དཔེ་སླུ་ཁང་།

青海民族出版社

责任编辑： 尕 藏
封面设计： 星 亮
技术设计： 韩富珍

藏文动词词典

编者 史学礼 格桑娜姆

出 版： 青海民族出版社(西宁市同仁路10号)
发 行： 青海民族出版社
邮 政 编 码： 810001 电 话： 6143426
经 销： 青海省新华书店
印 刷： 西宁民族印刷厂
开 本： 850mm×1168mm 1/32
印 张： 16.375
字 数： 470千字
版 次： 2002年10月第1版
印 次： 2002年10月第1次印刷
印 数： 2000

书 号： ISBN 7-5420-0983-4/H·19
定 价： 26.00元

版权所有 翻印必究

(书中如有缺页、错页及倒装请与工厂联系)

ལྷོག་ལྷངས།

དང་པོ། ལྷོག་གི་ཚིག་མཛོད་འདི་ཀ་མེད་ལྷར་རུ་བསྐྱིགས་ཡོད།

གཉིས་པ། ཚིག་མཛོད་འདིའི་ནང་རུ་ལྷོག་ད་ལྷ་བ་དང་། བར་ཤིང་དང་ཞེ་ཚིག་བཅས་ལྷོག་གཙོ་པོ་ 600 ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལྷོག་རེ་རེར་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལྷར་རིགས་བཀར་ནས་འགྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད་དེ།

1. ལྷོག་རེ་རེའི་གཞུག་གི་བྱུག་རྟགས་ནང་རུ་ལྷོག་དེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད་ཅིང་། ལྷོག་གི་རོ་པོ་རོས་འདྲིན་གྱི་ཆ་ལ་བཞེད་པ་མི་གཅིག་པ་དག་ལ་《དག་ཡིག་གསར་བསྐྱིགས་》གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཏུན་ལ་ཕབ་ཅིང་རྟགས་* ”བརྒྱབ་སྟེ་……གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

2. ལྷོག་རེའི་རྗེས་སུ་ལྷོག་དེའི་རུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟེ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྷ་བ། འདས་པ། སྐྱལ་ཚིག་གི་འཇུར་བ་སོགས་རིམ་པ་ལྷར་བཀོད་ཡོད། (སྐྱལ་ཚིག་མེད་ན་དེ་ལྷགས་སུ་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད) གཞུགས་འཇུར་ཚུལ་ལྷོག་དེ་དང་མཚུངས་ན་ཡིག་ཆེ་ཏེ་བཏང་ནས་བཀོད་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།

མྱེད་། (ཐ་དད་པ། 他动词)

མྱེད་། (未)མྱེད་། (现)མྱེད་ལ། (过)མྱེད་ལ། (命令) ལྷ་བ།

3. ལྷོག་དེ་དོན་གང་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་(1)(2)(3)……… ཞེས་གོ་རིམ་ལྷར་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། 《དགེ་བཤེས་ཚོས་གྱི་བྱགས་པས་བརྗེས་པའི་བཟང་དག་མིང་ཚིག་གསལ་བ་བཞུགས་སོ་》(མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་གིས་1957 ལོར་པར་མེད་ས་དང་པོ་བསྐྱེན་……

པ) དང « བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད » (ཀན་སྤུ་མི་དམངས་དབེ་རྒྱན་ཁང་གིས་1979 ལོར་པར་.....
ཐངས་དང་པོ་བརྒྱན་པ) ཏུ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་འགྲེལ་མེད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དག་ནི་
གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་ཟུར་ཏུ་བཀོད་ཡོད།

4. བྱ་ཚིག་ཅིག་ལ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་བརྗེད་དང་ཞེ་ཚིག་འདམ་ང་ཅན་ཡོད་ན་“བརྗེད་
ལ་××× འབྲི”དང་“ཞེ་ཚིག་ལ་××× འབྲི”ཞེས་བཀོད་ཡོད།

5. ཡིག་གཞུགས་གཅིག་ཏུ་ཚིག་གི་རྩོ་པོ་དང་རྩོ་མུ་འཇུག་ཚུལ། ཏུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་མི་གཅིག་པའི་བྱ་ཚིག་གི་གཡོན་ཟུར་ཏུ་ཨང་གི་བཀོད་དེ་བྱུང་པར་བྱེ་ཡོད། དཔེར་
ན་རྩོད₁ ””རྩོད₂ ””རྩོད₁ ””རྩོད₂ ””དགལ₁ ””དགལ₂ ”..... ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

གསུམ་པ། བྱ་ཚིག་དེ་འདི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ། སྐལ་ཚིག་འདམ་ང་ཅན་སྐགས་བྱ་
ཚིག་པལ་བ་བྱས་ན་བརྗེད་པས་བྱ་ཚིག་པལ་བ་1 900 ལྟ་གཏུག་ཡོད། བྱ་ཚིག་པལ་བ་ལ་ཚིག་གི་
རྩོ་པོ་དང་གཞུགས་འགྱུར་ཅམ་ལས་གསལ་འགྲེལ་བརྒྱབ་མེད།

བཞི་པ། བརྗེད་དང་ཞེ་ཚིག་པལ་ཆེ་བ་ལ་གཞུགས་འགྱུར་མེད་པས་ན། བྱ་ཚིག་དེའི་རྩོ་
པོ་དང་འཇུག་ཚུལ་ལ་གསལ་འགྲེལ་བྱས་པ་ལས་ཏུས་གསུམ་གཞུགས་འགྱུར་གྱི་ཐང་ལ་གསལ་
འགྲེལ་བྱས་མེད།

ལྔ་པ། ཚིག་མཛོད་འདི་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཞིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསལ་འགྲེལ་བྱས་ཡོད།

凡 例

一、本词典是一本藏文动词词典，词目按 30 个字母顺序编排。

二、所有词条中，以现在词、古词和敬词为主条，共 1 600 余条，主条分项详细注释：

1. 词条后的括号内注有该动词的词性。动词词性分他动词和自动词。现有辞书对动词词性分类有异议的，本词典主要以《新编藏文字典》为依据，确定其词性，并用“*”号注明。

2. 词条下，依次列出该动词的时态变化情况，即未来词、现在词、过去词和命令词等，有的动词无命令词。与该词条时态相同的动词排黑体字，如：

ཐོང་། (ཐོང་དུ་ལ། 他动词)

ཐོང་། (未) **ཐོང་།** (现) **ཐོང་ལ།** (过) **ཐོང་ལ།** (命令)

3. 词义分项诠注，序号用(1)(2)(3)……凡在《格西曲扎藏文辞典》(民族出版社 1957 年第一版)和《藏汉词典》(甘肃人民出版社 1979 年第一版)中有义项但无详注的，均以提示的形式附录于后，并在括号内注以“《格》，详注缺”或“《藏》，详注缺”字样。

4. 某一动词，如有相应的古词、敬词和异体字，其词条下，注有“古词作×××”、“敬词作×××”或“亦作×××”字样。

5. 字形相同，但词性、词义、时态等不相同的词条，其右下角加阿拉伯数字，以示区别。如“ཐོང₁”“ཐོང₂”“ཐོང₁”“ཐོང₂”“དགལ₁”“དགལ₂”等。

三、每一个动词的未来词、过去词、命令词和异体字均作副条，共 1 900 余条。副条只注词性、时态，不作详解。

四、多数古词和敬词无时态变化，故只注词性和词义，未注时态。

五、本词典用藏汉两文对照诠注。

图书在版编目(CIP)数据

藏文动词词典/史学礼、格桑娜姆 编. —西宁:青海民族出版社, 2002. 10
ISBN 7-5420-0983-4

I. 藏... II. ①史... ②格... III. 藏语—动词—对照词典—藏、汉 IV. H214.4-61

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2002)第 085206 号

དཀར་ཆག

目 录

ལྷོག་སྟངས།	(1)	མ.....	(347)
凡 例	(3)	ཙ.....	(360)
ཀ.....	(1)	ཛ.....	(372)
ཁ	(31)	ཎ.....	(388)
ག	(51)	ཞ.....	(400)
ང.....	(104)	ཟ.....	(413)
ཅ.....	(114)	འ.....	(429)
ཆ.....	(124)	ཡ.....	(431)
ཇ.....	(139)	ར.....	(441)
ཉ.....	(151)	ལ.....	(451)
ཏ.....	(170)	ག.....	(457)
ཐ.....	(194)	མ.....	(471)
ད.....	(209)	ཏ.....	(503)
ན.....	(250)	མཚུག་བྱང་།	(507)
པ.....	(266)	后 记	(509)
ཕ.....	(279)	ཟུར་ལྟའི་དཔེ་ཆ།	(510)
བ.....	(300)	参考书目	(511)

ཀྲམ། (ཐ་མི་དད་པ། 自动词)

ཀྲམ།(未) ཀྲམ།(现) ཀྲམ།(过)

(1) རང་ཤྲགས་སུ་འཁྱམས་པའི་དོན། 自然收缩, 蜷曲。དབེར་ན་ལག་པ་ཀྲམ་ལྟ་བུ། 手收缩。མཚན་མོར་ལྗོན་ཤིང་ལ་ལའི་ལོ་མ་ཀྲམ་ལྟ་བུ། 一到夜间, 有些树的叶片就蜷曲了。(2) བད་རྟིང་། འཆི་བའི་དོན། 古词。死, 亡, 殁。འདི་ལ་“གུམ”ཡང་འགྲི། 亦作“གུམ”。

ཀྲམ།₂ (ཐ་དད་པ། 他动词)

བད་རྟིང་། བསད་པའི་དོན། 古词。杀, 弑。

ཀེར། (ཐ་མི་དད་པ། 自动词)

ཀེར།(未) ཀེར།(现) ཀེར།(过)

ཀེར།(命令)

ལྱེན་ཏུ་ལངས་པའི་དོན། 直立, 立起。དབེར་ན་ལྗོན་པའི་ཡལ་ག་ལྱེན་ཏུ་ཀེར་ལྟ་བུ། 树干挺直。མཐེ་བོང་ལྱེན་ཏུ་ཀེར་ལྟ་བུ། 竖起大拇指。

མམ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

མམ།(未) མམ།(现) མམ།(过)

མམ།(命令)

(1) རྟིང་ནད་ཚོད་པའི་དོན། 报仇, 报复。དབེར་ན་བྱ་རྒྱ་རྒྱུ་གིས་ལྷག་པ་ལ་དག་ག་

མམ་ལྟ་བུ། 寒鸦向猫头鹰报仇。(2) ལན་འདེབས་པའི་དོན། 答复, 回答。དབེར་ན་དྲི་ཚིག་ལ་ལན་མམ་ལྟ་བུ། 回答问题。

མམ། (ཐ་མི་དད་པ། 自动词)

མམ།(未) མམ།(现) མམ།(过)

(1) གཏིང་ལ་སླེབས་པའམ། མཐར་ཐུག་པ། མཐའ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན། 到底, 无边际, 超边际。དབེར་ན་མཐའ་མམས་པ། འབྲམས་མམས་པ་ལྟ་བུ། 无边, 无限, 无垠。བཟང་མམས་པ་ལྟ་བུ། 无数, 无量。(2) བད་རྟིང་། བརྗེད་པའི་དོན། 古词。遗忘, 忘记。(3) བད་རྟིང་། གུས་པའམ་མོས་པའི་དོན། 古词。恭敬, 崇敬, 尊敬, 信奉, 欣悦。(4) བད་རྟིང་། རྟོགས་པའི་དོན། 古词。通晓, 理解, 觉悟, 知晓。

ཐུབ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

ཐུབ།(未) ཐུབ།(现) ཐུབ།(过)

ཐུབ།(命令)

(1) གོས་སོགས་ཐུན་པའི་དོན། 穿衣, 穿戴。དབེན་ན་ཐུན་ཆས་ཐུབ་ལྟ་བུ། 穿衣裳。དར་ལྱི་ན་བཟའ་ཐུབས་ཤིག་ལྟ་བུ། 请穿上丝绸衣服! གོས་བཟུབ་ན་གོས་ཚེན་འབྲུག་མ་ཐུབས། །རྩར་བཞོན་ན་འདྲི་རིག་རྩ་བོར་ཞོན། །ཞིས་པ་ལྟ་བུ། 穿衣要穿龙纹袍, 骑

马要骑千里马。(2)བརྒྱན་པ་དང་ཐུས་པའི་དོན།打扮,装扮。དཔེར་ན་གཟུང་བ་ལྟར་འཛུགས་ཀྱིས་སླབ་བཞིན་འདུག་ལྟ་སྲིད།正在着装打扮。གཡུ་བྱུ་བའི་རྒྱན་ཆས་བསྐྱབས་ལྟ་སྲིད།已用松耳石和珊瑚装饰好了。

ཐུབས། (ཐ་དང་པ། 他动词)
བསྐྱབ།(未)ཐུབ།(现)བསྐྱབས།(过)
ཐུབས།(命令)

ཐུས་པ་“སླབ”ལ་ལྷོས། 详见“སླབ”条。

ཐོག (ཐ་དང་པ། 他动词)
བཟག(未)ཐོག(现)བཟགས།(过)
ཐོགས།(命令)

ཡི་གེ་དང་དཔེ་ཆ་འདོན་པའི་དོན།读,念,诵。དཔེར་ན་སློབ་ཚོགས་ཚོས་སྐད་ཡིག་སློབ་དེབ་ཐོག་གིན་ཡོད་ལྟ་སྲིད།同学们正在朗读语文课本。ཚོས་སློག་ལྟ་སྲིད།诵经,念经。ཡིད་ཀྱིས་སློགས་ཤིག་ལྟ་སྲིད།用心默念。བཟགས་བཟགས་ཐམས་ཅད་དམ་ཚུངས་མིན། | བལྟས་བལྟས་ཐམས་ཅད་ལྟ་མོ་མིན་ལྟ་སྲིད།念过的不全是佛经,见过的不都是节目。

ཐོགས། (ཐ་དང་པ། 他动词)
བཟག(未)ཐོག(现)བཟགས།(过)
ཐོགས།(命令)

ཐུས་པ་“ཐོག”ལ་ལྷོས། 详见“ཐོག”条。

ཐོད། (ཐ་དང་པ། 他动词)

ཐོད།(未) ཐོད།(现) ཐོད།(过)
ཐོད།(命令)

ཐོས་པའི་ཐོག་ལ།放松,放开,释放。དཔེར་ན་སེམས་ཐོད་དགོས་ལྟ་སྲིད།要把心情放松。

འདི་ལ་“ཐོད”དང་“སློད”དང་“སྣོད”འགྲུབ་འབྲི།亦作“སློད”或“སློད”,“སྣོད”。

དཀག (ཐ་མི་དང་པ། 自动词)
དཀག(未) དཀག(现) དཀག(过)

གཤེར་ཁུ་འབྲུགས་ནས་སྤྱོད་ལྟ་སྲིད།ཐའི་དོན།凝固,冻结。དཔེར་ན་ཞག་དཀག་སྤང་ལྟ་སྲིད།油脂凝固了。མར་ཁུ་མེ་ཐོག་ནས་དཀག། ཀློབ་ཚུ་ནང་ནས་ཐོད།|| ཞེས་པ་ལྟ་སྲིད།酥油在火上凝固,皮子在水中变硬。语近“太阳从西边出来”,喻不可能的事。也喻“顽固不化”。

དཀར། (ཐ་མི་དང་པ། 自动词)
དཀར།(未) དཀར།(现) དཀར།(过)

གཡོ་ཐུ་མེད་པའི་དོན།坦白,耿直,忠诚。དཔེར་ན་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མིས་ལྟ་སྲིད།ལ་སློ་སེམས་དཀར་ལྟ་སྲིད།解放军忠于祖国。

དགུ (ཐ་མི་དང་པ། 自动词)
དགུ(未) དགུ(现) དགུ(过)

དགུ།(命令)
(1)ལང་བའམ་བྱོ་བའི་དོན།发出,散发。དཔེར་ན་དི་རན་དགུ་ལྟ་སྲིད།散发着臭

气。(2)འབབ་པའམ་འཛོག་པ། 流出，落下，堕下，滴下。
དབེར་ན་མཆི་མ་དཀྱུ་ཉླ་བུ། 落泪。

དལ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དལ།(未) དལ།(现) དལུ།(过)

དལུ།(命令)

བཞོན་པ་ལམ་དུ་ཁ་ལོ་སྐྱར་བའི་དོན། 驾驭，操纵，支配。དབེར་ན་ཏྲ་ཁ་ལམ་དུ་...
དལུ་ཉླ་བུ། 驾驭马匹上道。ཏྲ་ཁ་གཡས་ལ་
དལུས་ནས་བརྒྱགས་ཉླ་བུ། 催马向右边跑去。
ཏྲ་ཁ་ལམ་ལ་དལུས་ཤིག་ཉླ་བུ། 让马跑上正路！

དལུ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དལུ།(未) དལུ།(现) དལུ།(过)

བཟེད་པའམ་དོར་བའི་དོན། 遗忘，失去。
དབེར་ན་བྱུགས་བཅེ་བས་མི་དལུད་པ་ཉླ་
བུ། 未失爱怜之心。

དལུ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དལུ།(未) དལུ།(现) དལུ།(过)

དལུ།(命令)

རྒྱས་པ་དལུ་ལ་ཉླ། 详见“དལུ”条。

དལུ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཅོད་ཆིང་། ལྷོན་པའི་དོན། 古词。给予，赐予。

དལུ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དལུ།(未) དལུ།(现) དལུ།(过)

དལུ།(命令)

འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པའམ་དུང་མོ་མིན་པའི་...
དོན། 拐，弯。དབེར་ན་ལམ་གཞན་ལ་དལུ།
ཉླ་བུ། 拐到另一条路上去。སྐད་ཆ་དལུ།
བཤད་བྱིད་ཉླ་བུ། 说话拐弯抹角。ཚོག་ལྷོ་
གཞན་ལ་མ་དལུ།ཉླ་བུ། 别转移话题！ཏྲ་
ཁ་གཡས་ལ་དལུ།གས་ཤིག་ཉླ་བུ། 把马头拨
向右方！

དལུ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དལུ།(未) དལུ།(现) དལུ།(过)

དལུ།(命令)

རྒྱས་པ་དལུ།ལ་ཉླ། 详见“དལུ།”
条。

དལུ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དལུ།(未) དལུ།(现) དལུ།(过)

དལུ།(命令)

རྒྱས་པ་དལུ།ལ་ཉླ། 详见“དལུ།”
条。

དལུ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དལུ།(未) དལུ།(现) དལུ།(过)

དལུ།(命令)

(1)སྐྱད་པའམ་ཐག་པས་གཞན་ལ་འཛིང་
བའི་དོན། 缠绕，束缚。དབེར་ན་རས་ཀྱིས་...
མག་བ་དལུ།ཉླ་བུ། 用布缠头。གཏུག་པའི་...
སྐུལ་ཀྱིས་དལུ།པ་ཡི། ཅན་དན་ལྷོན་པ་ལྷོ་
ཡིས་བརྟེན། 谁冒冒险去靠近！སྐྱད་པ་འལང་

ཤིང་ལ་དགེས་ཤིག་ལྷ་བྱ། 请把线缠在捻线杆上！(2)གཡོགས་པ་དང་། འགེལ་བ། སྐར་བ་བཅས་ཀྱི་དོན། 强加，栽赃，诬陷，交代。དཔེར་ན་ཁག་པར་དགི་ཚུར་དགི་བྱེད་ལྷ་བྱ། 相互推诿。ལས་འགན་དགི་ལྷ་བྱ། 交代任务。

དགྲིག (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགྲིག(未) དགྲིག(现) དགྲིགས།(过)

དགྲིགས།(命令)

ཐྱིན་དང་རྩ་བ་དང་རྒྱངས་པ་ཚོགས་ཀྱིས་གཡོག་པ་དང་གཉིབ་པ། འཁྲིགས་པར་བྱས་པའི་དོན། 笼罩，密布，弥漫。དཔེར་ན་མམ་མཐར་ཁ་ཆར་དགྲིག་ལྷ་བྱ། 雨雪漫天。ཁང་བའི་ནང་རྩ་རྩ་སྐྱག་དགྲིགས་ལྷ་བྱ། 房间里弥漫着烟雾。

དགྲིགས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགྲིག(未) དགྲིག(现) དགྲིགས།(过)

དགྲིགས།(命令)

རྒྱལ་པ་“དགྲིག”ལ་ལྷོས། 详见“དགྲིག”条。

དགྲིས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགྲི(未) དགྲི(现) དགྲིས།(过)

དགྲིས།(命令)

རྒྱལ་པ་“དགྲི”ལ་ལྷོས། 详见“དགྲི”条。

དབྲག (ཐ་དད་པ། 他动词)

དབྲག(未) དབྲག(现) དབྲགས།(过)

དབྲགས།(命令)

(1)གཤེར་ཁུའི་རིགས་དབྲག་པ་ཚོགས་ལྷ་བྱ།

ཀྱིས་སྐབ་པའི་དོན། 搅动，搅拌。དཔེར་ན་

འོ་མ་དབྲག་ལྷ་བྱ། 搅拌奶子。འོ་མ་དབྲགས་

ན་མར་དང་། རྩ་དབྲགས་ན་སྐབ། 搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

ལྷ་བྱ། 搅奶出酥油，搅水起泡沫。ཇི་ལྟར་

དཀར་ཡོལ་སྐགས་བཅག་ནས་ཁྲོལ་བྱར་……
གཏོང་བའི་དོན། 打碎，研碎，捣烂。
དཔེར་ན་རྩོད་གྲུམ་གྱི་ཉ་འབྲུག་ལྟ་བུ། 正在敲
碎石头。ག་ར་སྐམ་པོ་སྐྲན་བྱ་དགུམས་ལྟ་བུ།
把干鹿角研成药粉。འདིའི་འདས་པ་……
དང་སྐལ་ཚེག་“དགུམས”ལ་“བགུམས”ཀྱང་……
འབྲི། 过去词和现在词亦作“བགུམས”。

དགུམས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགུམ།(未) དགུམ།(现) དགུམས།(过)

དགུམས།(命令)

རྒྱལ་པ་“དགུམ”ལ་ལྟོས། 详见“དགུམ”
条。

འདི་ལ་“བགུམས”ཀྱང་འབྲི། 亦作
“བགུམས”。

དྲོག (ཐ་དད་པ། 他动词)

དྲོག(未) དྲོག(现) དྲོགས།(过)

དྲོགས།(命令)

(1) འདྲོག་ཏུ་འཇུག་པའི་དོན། 惊动。
དཔེར་ན་བྱ་འབྲུར་ནས་ཉ་དྲོགས་ལྟ་བུ། 鸟
飞马受惊。གཉིད་ལས་དྲོགས་ཤིག་ལྟ་བུ།
从睡梦中惊醒吧！(2) “དྲུག”དང་……
དོན་མཚུངས། 义同“དྲུག”条。搅动，搅
拌，搅乱，摇动。དཔེར་ན་འོ་མ་དྲོགས་་་
ནས་མར་སྐངས་ལྟ་བུ། 搅拌牛奶提取酥
油。

དྲོགས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དྲོག(未) དྲོག(现) དྲོགས།(过)

དྲོགས།(命令)

རྒྱལ་པ་“དྲོག”ལ་ལྟོས། 详见“དྲོག”
条。

དྲོལ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དྲོལ།(未) འཁྲོལ།(现) དྲོལ།(过)

ཁྲོལ།(命令)

རྒྱལ་པ་“འཁྲོལ”ལ་ལྟོས། 详见“འཁྲོལ”
条。

བཀག (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཀག(未) འཁོག(现) བཀག(过)

ཁོག(命令)

རྒྱལ་པ་“འཁོག”ལ་ལྟོས། 详见“འཁོག”
条。

བཀང། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཀང།(未) འགོངས།(现) བཀང།(过)

ཁོངས།(命令)

རྒྱལ་པ་“འགོངས”ལ་ལྟོས། 详见
“འགོངས”条。

བཀད། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཀད།(未) འགད།(现) བཀད།(过)

ཁོད།(命令)

རྒྱལ་པ་“འགད”ལ་ལྟོས། 详见“འགད”
条。

བཀན། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཀན།(未) བཀན།(现) བཀན།(过)

བཀན།(命令)

(1) གྱེན་ཏུ་བསྐངས་པའི་དོན། 抬起。伸起。དབེར་ན་ལག་པ་གྱེན་ཏུ་བཀན་ལྷ་བྱ། 手朝上伸。(2) བཟན་པོར་གཏང་པའི་དོན། 支住。抵着。དབེར་ན་ཤིང་སྤང་ཅིག་པ་ལ་བཀན་ལྷ་བྱ། 用木头抵着墙。(3) ལས་མི་ལེན་པའི་དོན། 抵赖。否认。དབེར་ན་རང་གི་ལས་འགན་བཀན་ནས་མ་སྤང་ལྷ་བྱ། 莫抵赖自己的责任。

གསལ་འདེབས། 提示：

① 连根拔起或撬起。② 使弯曲。③ 正数过后又倒数称为ཡང་བཀན། ④ 放置。压。贴近。⑤ 握紧，伸展。《格》

བཀབ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགབ། (未) འགབ། (现) བཀབ། (过)
ཁོབ། (命令)

བྱས་པ་“འགབས”ལ་ལྷོས། 详见
“འགབས”条。

བཀར། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགར། (未) འགར། (现) བཀར། (过)
ཁོར། (命令)

བྱས་པ་“འགར”ལ་ལྷོས། 详见“འགར”
条。

བཀལ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགལ། (未) འཁལ། (现) བཀལ། (过)
ཁོལ། (命令)

བྱས་པ་“འཁལ”ལ་ལྷོས། 详见“འཁལ”
条。 མ་འོངས་པ་ལ་“བཀལ”ཡང་འབྱི། 未

来词亦作“བཀལ”。

བཀལ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགལ། (未) འགལ། (现) བཀལ། (过)
ཁོལ། (命令)

བྱས་པ་“འགལ”ལ་ལྷོས། 详见“འགལ”
条。

བཀས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དགས། (未) འགས། (现) བཀས། (过)
ཁོས། (命令)

བྱས་པ་“འགས”ལ་ལྷོས། 详见“འགས”
条。

བཀྲ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དཀྲ། (未) འཀྲ། (现) བཀྲ། (过)
ཁོྲ། (命令)

སྐན་གཏུག་ནས་སྐན་ཁུ་ལེན་པའི་དོན། 煮熬。煎制草药。དབེར་ན་ཚྭ་སྐན་བཀྲ་ལྷ་བྱ། 煎制草药。

བཀྲག། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དཀྲག། (未) འཀྲག། (现) བཀྲག། (过)
ཁོྲག། (命令)

བྱས་པ་“འཀྲགས”ལ་ལྷོས། 详见
“འཀྲགས”条。

བཀྲམས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

དཀྲམ། (未) འཀྲམས། (现) བཀྲམས། (过)
ཁོྲམས། (命令)

བྱས་པ་“འཀྲམས”ལ་ལྷོས། 详见
“འཀྲམས”条。

བཏུར། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཏུར།(未) བཏུར།(现) བཏུར།(过)

བཏུར།(命令)

(1) བཅོམ་འཛོག་དང་རྒྱན་ལན་འཇལ་བའི་
དོན། 尊敬, 孝敬, 拥戴。དཔེར་ན་……
དམངས་ཀྱིས་དམག་ལ་བཏུར། དམག་གིས་
དམངས་ལ་གཅེས་ལྟ་བུ། 民拥军, 军爱民。
ལྟ་ལྟར་བཏུར་ལྟ་བུ། 敬若神明。(2) ལྱུ་བ་
དང་ཁྱིའི་དོན། 背, 拿, 携, 带, 扛,
挂。དཔེར་ན་ལྱུ་བ་བཟུང་བའི་ལྱུ་རྩེད་ལག་ལ་……
བཏུར་བར་མི་བྱ་བར་ལོང་ཐག་བཏགས་ཏེ་……
མཚན་ལྱུ་བ་བཏུར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
化斋钵不可拿在手中, 应该拴上带
子挂在腋下。

བཏུས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཏུ།(未) བཏུ།(现) བཏུས།(过)

བཏུས།(命令)

བཏུས་པ་བཏུ་ལ་ལྟོས། 详见“བཏུ”条。

བཏོག། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཏོག།(未) འགོག།(现) བཏོག།(过)

འགོག།(命令)

བཏོག་པ་“འགོག་པུ”ལ་ལྟོས། 详见
“འགོག་པུ”条。

བཏོད། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཏོད།(未) བཏོད།(现) བཏོད།(过)

བཏོད།(命令)

དཔལ་ལུས་པར་བྱེད་པ་དང་འཇིགས་སྐྱོད་
སྐྱུལ་བའི་དོན། 镇慑, 威胁。དཔེར་ན་དག་
པོ་སྤོང་བཏོད་ལྟ་བུ། 镇慑敌人。

བཏོད། (ཐ་མི་དད་པ། 自动词)

བཏོད།(未) བཏོད།(现) བཏོད།(过)

བཏོད།(命令)

འཁྱམས་པའི་དོན། 缩着, 拳着, 卷曲,
蜷缩。དཔེར་ན་བཟུང་ཞེས་པོ་རིག་ན་སྐྱེ་མ་……
བསྐྱངས། །དག་བཅའ་པོ་རིག་ན་གཉའ་མ་
བཏོད། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། 见了香甜的食物别
伸脖, 见了厉害的敌人莫缩头。སྐྱག་
མོ་ཞེད་པ་བཏོད་བའོ། །འཕྲོ་རྟགས་མ་རེད་
མཚན་རྟགས་རེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། 老虎躬
腰, 是扑跳的先兆。

བཏོད། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཏོད།(未) འགོད།(现) བཏོད།(过)

འགོད།(命令)

བཏོད་པ་“འགོད་པུ”ལ་ལྟོས། 详见“འགོད་”
条。

བཏོན། (ཐ་མི་དད་པ། 自动词)

བཏོན།(未) བཏོན།(现) བཏོན།(过)

འཁོན་ཏུ་འཛིན་པའམ་ཁྱོ་བའི་དོན། 怨
恨, 嗔恨。དཔེར་ན་མི་ངན་དོན་ངན་ལ་……
རབ་ཏུ་བཏོན་ལྟ་བུ། 嫉恨坏人坏事。རབ་
གི་ཉེས་པས་གནོད་ལྗེས་ན། །གཞན་ལ་བཏོན་
ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། 自己罪孽所
致, 缘何嫉恨他人!

བཀོལ₁ (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཀོལ(未) འཁོལ(现) བཀོལ(过)

ཁོལ(命令)

རྒྱལ་པ་“འཁོལ₁”ལ་ལྟོས། 详见“འཁོལ₁”条。

མ་འོངས་པ་ལ་“དགོལ”ཡང་འབྲི། 未来词亦作“དགོལ”。ད་ལྟ་བ་ལ་“བཀོལ”ཡང་འབྲི། 现在词亦作“བཀོལ”。

བཀོལ₂ (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཀོལ(未) བཀོལ(现) བཀོལ(过)

ཁོལ(命令)

ཟུར་དུ་འདོན་པ་འམ་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དོན། 分出, 提出。དཔེར་ན་ཟུར་དུ་བཀོལ་ལྟ་སྤྲུལ། 分放在一旁。མི་མང་པོའི་དཀྱིལ་ལྷོ་ནས་ལོགས་སུ་བཀོལ་ལྟ་སྤྲུལ། 从许多人中间分出来。དཔེ་ཆའི་ནང་གི་ཚོག་འབྲུག་ལ་ཆེ་བ་ན་མས་ཟུར་དུ་བཀོལ་ནས་མིས་ཤིག་ལྟ་སྤྲུལ། 把书中的重要词句择录于旁。

བཟུག (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཟུག(未) འཕྱོག(现) བཟུགས།(过)

ཕྱོག(命令)

རྒྱལ་པ་“འཕྱོག”ལ་ལྟོས། 详见“འཕྱོག”条。

བཟུགས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཟུག(未) འཕྱོག(现) བཟུགས།(过)

ཕྱོག(命令)

རྒྱལ་པ་“འཕྱོག”ལ་ལྟོས། 详见“འཕྱོག”条。

བཟྱག (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཟྱག(未) འཕྱིག(现) བཟྱགས།(过)

ཕྱིགས།(命令)

རྒྱལ་པ་“འཕྱིག₁”ལ་ལྟོས། 详见“འཕྱིག₁”条。

བཟྱགས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཟྱག(未) འཕྱིག(现) བཟྱགས།(过)

ཕྱིགས།(命令)

རྒྱལ་པ་“འཕྱིག₁”ལ་ལྟོས། 详见“འཕྱིག₁”条。

བཟྱ། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཟྱ(未) འཕྱེད།(现) བཟྱས།(过)

ཕྱེས།(命令)

རྒྱལ་པ་“འཕྱེད₁”ལ་ལྟོས། 详见“འཕྱེད₁”条。

བཟྱེད། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཟྱེད།(未) འཕྱེད།(现) བཟྱེད།(过)

ཕྱེད།(命令)

རྒྱལ་པ་“འཕྱེད₂”ལ་ལྟོས། 详见“འཕྱེད₂”条。

བཟྱེད། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བར་རྩིང་། རྒྱང་པའི་དོན། 古词。义同“རྒྱང”。དཔེར་ན་རྒྱ་བཟྱེད་ལྟ་སྤྲུལ། 扩大。

བཟྱེས། (ཐ་དད་པ། 他动词)

བཟྱེ(未) འཕྱེད།(现) བཟྱེས།(过)